

УРАСВ № 52/17.11.2019

РЕЦЕНЗИЯ

На дисертационен труд на тема: „Моделиране на системата за спортна подготовка при 14-16 годишни хокеисти“

Разработен от Татяна Димитриеска, редовен докторант

За присъждане на образователна и научна степен „Доктор“

Научен ръководител: доц. Антонио Антонов, доктор

Рецензент: доц. Галина Очева, доктор

Развитие на хокея на трева в България има сравнително кратка история, а в Р. Македония, където е родена докторантката спорта прави първите си стъпки. Татяна Димитриеска е основен двигател на развитието на хокея в Македония от 2007 година до днес - с учредяването на първите клубове и федерация по хокей. От 2010 година кариерното и развитие в областта на хокея е свързано и с българската федерация, където е назначена за мениджър на националните отбори в мъжко направление – юноши до 16 г., до 18 г. и мъже. Тази позиция позволява на докторантката да разполага не само с подробна информация и цялостен поглед върху състоянието на националните отбори по хокей в мъжкото направление, вкл. планирането, управлението и контрола на спортната им подготовка, но и възможност за пряко участие в организационно-управленските процеси. В тази връзка първоначалното работно заглавие на дисертационния труд „Методика за усъвършенстване на технико-тактическата подготовка на перспективни 14-18 годишни състезатели по хокей на трева“ е подходящ началния етап на разработване на дисертационния труд, но опита от натрупаните практически и теоретични познания по време изследователската, научно-приложната и експериментална дейност са дали възможност на докторантката за навременна актуализация, а именно „Моделиране на системата за спортна подготовка при 14-16 годишни хокеисти“. Считам така формулираната тема за актуална и дисертабълна, тъй като е насочена към проучване на проблеми на моделирането на спортната подготовка в етапите свързани с нелесния преход от начинаещи към висококвалифицирани спортисти. Този труд безспорно полага основите на научните търсения в областта на моделирането на спортната подготовка по хокей.

Представената ми за рецензия дисертация в структурно отношение е разработена като класически експериментален труд от 208 страници, включващ – увод, четири глави, библиография и приложения. Онагледяването е осъществено чрез 46 фигури и 69 таблици (в цитираният брой не са вкл. таблици и фигури от приложенията).

В глава първапри проучвателната работа към раздел I.1, авторката задълбочено характеризира и анализира същността на двете официални дисциплини – открито и зала.

В раздел I.2 на първа глава, задълбочено са проучени и анализирани особеностите на спортната подготовка при младите хоккеисти в две направления:

- Физически качества и подготовка;
- Техничко-тактическа подготовка.

Докторантката приема, че през етапа на спортната специализация (възраста 14-16 год.), най – важните страни на спортната подготовка са именно – физическата, техническата и тактическата. Авторката обединява техниката и тактиката под общото наименование – технико-тактическа подготовка, като черпи голям брой научни цитирания и факти, които научно аргументират приложения подход.

Приятно впечатление прави раздел I.3., където авторката прави характеристика на двата основни модела на спортната подготовка по хоккей в България в периода от 1991 до 2014 год: „есен-зима-пролет“ - прилаган до 2010 год. и „зима-пролет-есен“ прилаган след 2010 год. Трудът би спечелил, ако Димитриеска като пионер и пряк участник в създаването на македонската хоккейна школа бе описала характерни модели на спортна подготовка в Македония.

Теоретично е изследвала значим и актуален брой автори и издания и на добър научен стил е описала и анализирала ключовите фактори и тяхната роля върху моделирането на спортната подготовка. Проучването на състоянието на проблема е извършено компетентно, в научен стил чрез теоретико-логичен анализ на 135 литературни, нормативни и електронни източници на кирилица и латиница.

В края на глава първа, докторантката е разработила кратка, ясна и добре построена работната хипотеза, която формира концепцията на дисертационния труд и е логична предпоставка към целта.

В глава втора, формулираните цели и задачи са поставени коректно, ясно и точно отразяват научната идея. Авторката е описала контингента, обекта и предмета на своето изследване, а приложените изследователски методи дават възможност за обективен анализ към постигането на целта и задачите на труда. Подробно са описани параметрите – количествените показатели и структурата на приложената в педагогическия експеримент годишна методика, както и тестовете за спортнопедагогически контрол. В структурно отношение, разработването на глава втора е научно обосновано и удовлетворява напълно, а съдържанието и допринася за високата стойност на дисертационния труд.

Анализът на резултатите в глава трета дава възможност да се изведат важни за теорията и практиката обобщения. Положен е огромен изследователски и анализаторски труд, който по мащабност напълно задоволяват изискванията на една докторска работа. Анкетното проучване и анализът на мнението на водещите български и чуждестранни специалисти в областта на хокея води до важни изводи, относно проблемите и ефективността на моделирането на спортната подготовка. Безспорно, данните от анкетата ще допринесат за оптимизиране на моделана спортна подготовка по хокей в България, особено ако българските специалисти се запознаят с обобщенията в края на раздел III.1.

Много приятно впечатление и научно достойнство откриваме във високотехнологичния и експертен GPS анализ на предвижванията на хокеистите в състезателни условия, които ни дават ценна информация за беговата дейност и функционалните натоварвания (раздел III.2.).

Сравнителният анализ, корелационните взаимовръзки между физическите качества и техническите похвати, дори и само в рамките на самите групи, както и определянето на факторната им тежест, внасят много важни и нови познавателни моменти при подготовката на младите хокеисти. Тези приноси моменти заедно с таблици 68 и 69, дадени като моделни характеристики на физическата и техникотактическата подготовка, правят труда още по-полезен за практиката.

По научния замисъл, мащабността на изследването, използваните методи за анализ и обобщенията на изследователските данни, дават основание да се даде една висока оценка на труда.

Изводите и препоръките кореспондират и се основават на решаването на поставените изследователски задачи и произтичат от направения анализ, като дават отговор на формулираната научна хипотеза и цел.

Научните приноси на труда са посочени коректно, но бих допълнила, че разработената дисертация е първата по рода си не само в България, но и в Македония и полага основите на научно-приложната дейност.

Докторантката би могла да представи по-подробно, като приложение към дисертационния си труд своята методика - не само структурно и количествено описание на показателите на годишната подготовка, а и самите средства и методи.

Заключение

Всички горепосочени аргументи дават ясно и категорично основание да изразя моето окончателно становище, за разработената от Татяна Димитриеска дисертация като завършен научен труд със значими теоретични и приложни приноси, които определено ще допринесат за оптимизирането на съществуващите модели спортната подготовка на подрастващите хоккеисти в България и Македония. Докторантката е добър изследовател с изграден научен стил. Убедено предлагам своя положителен вот за допускане на дисертационният труд до официална защита пред научно жури за присъждане на образователната и научна степен „ДОКТОР”.

София
17.11.2014

Рецензент :

/доц. Галина Очева, доктор/